

U red pionira domaće arheologije koji su deo svog istraživačkog veka posvetili i istraživanjima na lokalitetu Starčevo-Grad ubraja se i naš ugledni naučnik i akademik, dr Miodrag Grbić. Njegova iskopavanja na pomenutom lokalitetu izvedena su 1939. godine, nekoliko godina nakon što su obavljena prva opsežna sondažna istraživanja 1928., 1931. i 1932. godine kao rezultat saradnje arheologa Narodnog muzeja iz Beograda i Univerziteta Harvard.

Dr Miodrag Grbić rođen je 25. decembra 1901. godine u Sremskim Karlovcima. U svom rodnom mestu završava klasičnu Srpsku veliku gimnaziju gde maturira 1920. godine, a dalje obrazovanje nastavlja u Pragu. 1925. godine tamo brani i svoj doktorski rad. Posle studijskog boravka u Češkoj vraća se u zemlju, gde u Beogradu biva zaposlen na Katedri za istoriju umetnosti Filozofskog fakulteta kao asistent u nastavi. U narednom periodu radi kao kustos pripravnik u Muzeju u Skoplju, posle čega dobija posao kustosa Narodnog muzeja u Beogradu. To označava početak istraživanja na antičkim i neolitskim arheološkim lokalitetima u Srbiji i Makedoniji. Grbić učestvuje u istraživanjima lokaliteta Starčevo, Heraklej, Basijan, Linkestis i dr. Kralj Aleksandar Prvi Karađorđević 1934. dodeljuje mu visoko odlikovanje, Orden Svetog Save petog reda, a kralj Petar Drugi Karađorđević i namesnici odlikuju ga Ordenom jugoslovenske krune petog stepena 1938. godine. Tokom Drugog svetskog rata upravlja Muzejom Grada Beograda i aktivan je po pitanju zaštite i spasavanja kulturnog i istorijskog blaga, što mu po oslobođenju Jugoslavije od novih vlasti biva zamereno, te je zbog toga i zatvaran. Nakon toga živi u rodnim Karlovcima i radi u pokrajinskim kulturnim ustanovama u Novom Sadu, a 1948. prelazi u Vojvođanski muzej, gde rukovodi izradom moderne muzejske postavke. Njegov angažman u Arheološkom institutu SANU u Beogradu otpočinje 1949. godine gde ostaje da radi do svoje iznenadne smrti 30. juna 1969. godine. Grbićev doprinos domaćoj arheologiji, muzeologiji i pedagoškom radu je nemerljiv. Baveći se hronologijom neolitskih kultura na ovim prostorima prvi otkriva i definiše Starčevačku kulturu kao najstariju neolitsku kulturu na Balkanu. Bavio se popularizacijom rezultata domaće arheologije u inostranstvu, redakcijskim radom, učestvovao je na brojnim seminarima i kongresima, pokrenuo sistematska iskopavanja na lokalitetima Sirmium i Naisus. Bio je član brojnih stranih i domaćih arheoloških društava i instituta. U proteklih nekoliko godina je njemu u čast održano na desetine izložbi i naučnih skupova, a 2007. je u produkciji TV Vojvodine realizovan dokumentarni film "Svetla ispod zemlje" koji je posvećen njegovom životu i delu.

U ovom broju Starčevačkih novina uz biografiju našeg čuvenog arheologa objavljujemo radnu fotografiju sa iskopavanja na lokalitetu Starčevo obavljenog 1932. godine koja je preuzeta sa sajta Narodnog muzeja Srbije.